

Ang Basahon ni Joel ug ang Laodicean nga Iglesia sa Ikapito nga Adlaw nga Adventista - Numero Baynte-Tres

Jeff Pippenger

2026-01-04

Numero Baynte-Tres

Sa artikulo baynte-dos gisulat ko, “Unya sa kapitulo onse, ang kaliwatan sa pinili nga katawhan gihulagway pinaagi sa napulo ka mga ngalan gikan kang Sem hangtod kang Abram. Ang kapitulo onse mao ang sugilanon sa tore sa Babel, apan usab ang kaliwatan sa pinili nga katawhan, ingon sa gihawasan ni Abraham. Ang kapitulo onse nagpasugod sa usa ka pinili nga katawhan nga pagasulod sa usa ka tulo-ka-pilo nga pakigsaad uban sa Dios. Ang ikatulo ug kataposang lakang mao ang paghalad kang Isaac sa kapitulo baynte-dos. Ang kapitulo “onse” mao ang alpha nga sinugdanan ug ang kapitulo “baynte-dos” mao ang omega nga katapusan. Ang pagtoo nga gikinahanglan aron madungog ang tingog sa Dios diha sa kahulogan sa mga ngalan, dili lahi sa pagtoo nga gikinahanglan aron madungog ang Iyang tingog diha sa pag-ihap sa Iyang Pulong.”

Ang kapitulo onse nagapakita sa tugon ni Cain, ug sa tugon ni Abel. Sa daghang higayon among gipakita sulod sa mga katuigan nga ang mga profetikong kinaiya sa tore sa Babel nagarepresentar sa usa ka peke nga tugon. Human sa lunop, may pagbag-o sa mga dispensasyon gikan sa pagsimba didto sa ganghaan sa Eden sa wala pa ang lunop, ug human sa lunop, ang pagsimba kinahanglan nga himoon sa usa ka halaran. Ang halaran adunay piho nga mga kinahanglanon sumala sa Biblia. Kinahanglan kini itukod gikan sa natural nga bato, nga walay tawhanong pagkudlit o pagpait sa bato. Kinahanglan kini bato ibabaw sa bato, nga walay semento.

Ang katuyoan sa torre mao ang paghimo ug usa ka ngalan alang sa mga kauban ni Nimrod, nga nagrepresentar sa kinaiya. Diha sa torre atong makita ang tawo nga naninguha sa pagluwas sa ilang kaugalingon, ug sa pagpataas sa ilang kaugalingon ingon nga mga dios sa langit. Ang torre maoy simbolo sa usa ka iglesia nga naghunahuna nga makaluwas kini sa iyang kaugalingon, ug naghunahuna nga kini kinahanglan ipataas, maingon sa gibuhay sa napulo ka mga hari sa Salmo 83, sa dihang ilang gipataas ang ulo sa kapapahan diha sa daotang panaghiusa sa tagna sa Biblia, nga mahitabo sa balaod sa Dominggo.

Usa ka Awit o Salmo ni Asaph. Ayaw pagpabiling hilom, O Dios; ayaw pagpugngi sa imong kalinaw, ug ayaw pagpabiling malinawon, O Dios. Kay, tan-awa, ang imong mga kaaway naghimo ug kaguliyang; ug sila nga nagadumot kanimo nagpatindog sa ulo. Mga Salmo 83:1, 2.

Ang kalibotan bag-o pa lang gilaglag pinaagi sa lunop ni Noe, ug ang hinungdan nga giila sa Dios ang pagsira sa panahon sa pagpasulay ibabaw sa kalibotang sa wala pa ang lunop mao nga ang mga hunahuna sa tawo nahimong daotan sa kanunay. Ang Biblia naghigot sa panaghiusa sa nagkalainlaing paagi, ug usa niini mao ang pagtan-aw nga “mata ngadto sa mata.” Makalakaw ba

ang duha nga magkauban, gawas kon sila magkauyon?

Karon nangamuyo ako kaninyo, mga igsoon, pinaagi sa ngalan sa atong Ginoong Jesu-Cristo, nga kamong tanan maghisgot sa samang butang, ug nga walay mga pagkabahinbahin diha kaninyo; hinonoa, nga mamahingpitong mahugpong kamo sa usa ka hunahuna ug sa usa ka paghukom. 1 Corinthians 1:10.

Sa dihang gilibog sa Dios ang pinulongan sa paghukom batok sa gingharian ni Nimrod, kini nagapaila nga sa wala pa ang paglibog, silang tanan diha sa panaghiusa, ug busa silang tanan adunay mao rang kinaiya, ug kadtong kinaiyaha mao ang usa ka relihiyon nga nakabase sa mga buhat sa tawo—supak niadtong anaa sa maong kapitulo usab nga girepresentahan ni Abraham. Si Shem usa ka matinumanong kalag sa panahon ni Nimrod. Ang mga historyador nagtudlo kang Shem ingon nga mao ang mipatay kang Nimrod, ang gamhanang masinupakon atubangan sa Ginoo. Ang punto nagpabilin bisan wala ang mga panghunahuna sa historyador, kay si Shem usa ka tawo sa tugon, nga nagtunton sa iyang kaliwat paingon kang Noe, usa ka tawo sa tugon, nga nagtunton sa iyang kaliwat pabalik kang Set, laing tawo sa tugon, nga misulod sa kasaysayan sa tugon aron mopuli sa iyang igsoon nga si Abel, nga usa usab ka tawo sa tugon nga tuwirang kaliwat ni Adan.

Ang Genesis onse mao ang dakong away tali kang Cristo ug kang Satanas, sulod sa konteksto sa usa ka tugon sa kinabuhi ug usa ka tugon sa kamatayon. Si Nimrod nagrepresentar sa bantugang mangangayam sa atubangan sa Ginoo, kay siya nagrepresentar sa usa ka iglesia nga adunay daghang mga sumusunod. Si Abram, pinaagi kang Sem, nagrepresentar sa usa ka iglesia nga adunay diyutay lamang nga mga sumusunod. Si Sem mao ang tawo sa tugon sa dihang si Nimrod nagtukod sa iyang tore, apan ang duha ka mga tugon diha sa kapitulo onse ginarepresentahan dili ni Sem ug ni Nimrod, kondili ni Nimrod ug ni Abraham. Si Pablo sa tin-aw nag-ila niini nga profetikanhong lagda.

Kay kining si Melquisedec, hari sa Salem, saserdote sa labing halangdong Dios, nga mitagbo kang Abraham sa iyang pagbalik gikan sa paglaglag sa mga hari, ug nagpanalangin kaniya; Kaniya usab gihatag ni Abraham ang ikapulo nga bahin sa tanan; una, sa kahulogan sa iyang ngalan, Hari sa pagkamatarung, ug unya usab Hari sa Salem, nga mao, Hari sa kalinaw; Walay amahan, walay inahan, walay kagikan, walay sinugdan sa mga adlaw, ni katapusan sa kinabuhi; kondili gihimong sama sa Anak sa Dios; nagapabiling saserdote sa kanunay. Karon palandunga ninyo kon unsa kadaku kining tawhana, kang kinsa bisan ang patriarka nga si Abraham mihatag sa ikapulo sa mga inagaw.

Ug sa pagkatinuod, sila nga mga anak ni Levi, nga nakadawat sa katungdanan sa pagkasacerdote, adunay sugo sa pagdawat sa mga ikapulo gikan sa katawohan sumala sa kasugoan, nga mao, gikan sa ilang mga igsoon, bisan pa sila nagagikan sa hawak ni Abraham:

Apan siya kansang kagikan wala maihap gikan kanila midawat sa mga ikapulo gikan kang Abraham, ug nanalangin kaniya nga nakadawat sa mga saad. Ug walay pagduhaduha nga ang ubos pagapanalanginan sa labaw. Ug dinhi ang mga tawo nga mamatay maoy modawat sa mga ikapulo; apan didto siya modawat niana, nga kaniya gipamatuoran nga siya buhi. Ug sa ingon-ingon ko, si Levi usab, nga modawat sa mga ikapulo, mihatag ug mga ikapulo diha kang

Abraham. Kay didto pa siya sa hawak sa iyang amahan, sa dihang gisugata siya ni Melquisedec. Hebreohanon 7:1–10.

Adunay daghang kamatuoran alang sa karon diha sa hilisgutan mahitungod kang Melquisedec, apan ang akong ginabuhat lamang mao ang pag-ila nga si Pablo direkta nga nagatudlo nga ang mga profesiyang kinaiya sa mga tawo sa tugon—ug pinaagi niana, ang akong gipasabot mao ang mga lalaki ug mga babaye diha sa linugdang pagpamatuod kansang Kasulatanhong pagpamatuod nagailhan sa usa ka timailhan sa dalan diha sa profesiyang linya sa tugon sa Dios uban sa katawhan. Si Pablo nagatudlo nga si Melquisedec, nga nabuhi sa wala pa matukod ang pagkapari nga Levitical didto sa Sinai, ug busa kapin sa upat ka gatus ka tuig sa wala pa adunay pagkapari nga Levitical, nakadawat na ug ikapulo gikan kang Levi. Aron mahimong sakop sa pagkapari nga Levitical, kinahanglan nga usa ka Levita ka nga makahimo sa pagpamatuod sa iyang dugo nga kaliwatan gikan kang Levi. Si Melquisedec dili makahimo sa pagpakita nga ang iyang kaliwatan gikan sa linya ni Levi, kay si Levi wala pa man matawo.

Ang linya sa tagna nga nagrepresentar sa pakigsaad sa Dios kang Adan ug Eva sa pagkatinuod duha ka mga pakigsaad. Ang una mao ang usa ka pakigsaad sa kinabuhi nga adunay yano nga pagsulay. Human sa pagkapukan ug sa napakyas nga pagsulay, ang sunod nga pakigsaad naglakip sa dugo sa usa ka nating karnero aron sa paghatag ug sapot. Unya dihay pakigsaad sa Dios sa katawhan, nga girepresentar sa balangaw, ni Noe ug sa pagsimba sa halaran. Unya dihay Genesis onse diin nagsugod ang pakigsaad sa Dios uban sa usa ka piniling katawhan, nga pagatawgon nga mga Hebreohanon. Sa matag usa niadtong mga sugilanon ang mga personalidad sa Biblia mga lalaki o babaye sa pakigsaad.

Diha sa Genesis onse, ang sinugdanan sa tugon sa kinabuhi uban sa usa ka piniling katawhan gipadayag, ug kini gipadayag gayud sa dapit diin gitukod ni Nimrod ang tugon sa kamatayon, ingon sa girepresentahan sa mga laryo ug argamasa, nga mao ang peke sa mga batong wala mahilwas ug sa walay argamasa nga girepresentahan sa halaran. Gipahibalo kanato ni Sister White nga ang halaran nagarepresentar kang Cristo; busa ang relihiyon ni Nimrod, nga usa ka peke nga relihiyon, nagarepresentar sa usa ka peke nga Cristo.

Ug miingon sila ang usa sa usa, Tara, maghimo kita ug mga tisa, ug sunogon kini sa hingpit. Ug kanila, ang tisa nahimong puli sa bato, ug ang alkitran nahimong puli sa apog. Genesis 11:3.

Ug kon magbuhat ka alang kanako ug usa ka halaran nga bato, dili mo kini tukoron sa tinabas nga bato; kay kon idapat mo ang imong galamiton ibabaw niini, gihugawan mo kini. Exodo 20:25.

“Ania kita sa kapeligrohan sa pagsagol sa sagrado ug sa ordinaryo. Ang balaang kalayo gikan sa Dios mao ang angay gamiton sa atong mga paningkamot. Ang matuod nga halaran mao si Cristo; ang matuod nga kalayo mao ang Espiritu Santo. Mao kini ang atong inspirasyon. Ang usa ka tawo luwas lamang nga mahimong magtatambag kon ang Espiritu Santo mao ang nagamando ug nagagiya kaniya. Kon mosimang kita gikan sa Dios ug gikan sa Iyang pinili ngadto sa pagpangutana sa mga laing halaran, tubagon kita sumala sa atong mga buhat.”

Lakip sa ubang mga kamatuoran, usa sa mga pagtulon-an nga sa pamaagi sa pagtagna makuha gikan sa Genesis onse mao nga kini nagrepresentar sa sinugdanan sa usa ka linya sa pagtagna. Ang lunop ni Noe nagtimaan sa usa ka panagbulag sa pagtagna. Sa dihang migula si Noe sa arka aduna nay bag-ong paagi sa pagsimba, ug ang paagi sa pagsimba kanunayng nagpatungha ug duha ka hugpong sa mga magsisimba, sumala sa gipakita sa kasaysayan ni Cain ug Abel. Ang Genesis onse mao ang usa ka bag-ong kalibotan, nga may sinugdang kasaysayan nga nahimong patukoranan nga sugilanon sa katapusang kasaysayan, samtang ang katawhan sa kataposang-adlaw nga tugon sa Dios nagtawag sa mga mamumuo sa ikanapulog-usa ka takna gikan sa Babilonia sa panahon sa krisis sa balaod sa Domingo. Si Nimrod mao ang tawo sa sala sa panahon sa krisis sa balaod sa Domingo, ug si Sem, nga mao si Abraham, mao ang tawo sa Dios nianang maong krisis. Ang pagkatibulaag ug pagkalibog sa mga pinulongan sa Genesis onse nagsugod sa wala madugay human si Noe migula sa arka. Ang tema sa kapitulo onse mao ang duha ka mga tugon, ug ang sugilanon moabot sa iyang kataposan sa dihang ang ikatulong lakang sa tugon ni Abraham gipahimutang diha sa kapitulo baynte dos.

Ang kapitulo onse mao ang alpha nga kasaysayan sa linya ni Abraham nga moabot sa omega nga kasaysayan diha sa kapitulo baynte-dos. Ang sugilanon sa sinugdanan mahitungod sa Babel ni Nimrod ug ang katapusang sugilanon mahitungod sa paghalad kang Isaac, silang duha nagrepresentar sa katapusang paghukom ibabaw sa katawhan. Ang linya nagsugod sa tore ni Nimrod, ug nagpadayon ngadto sa paghalad kang Isaac, ug ang linya mokatapusan diha sa duha ka magkasupak nga mga halad. Ang halad ni Nimrod nakadawat sa ehekutibong paghukom sa Dios, ug ang paghukom ni Abraham nakadawat sa panalangin sa Dios. Si Nimrod mao ang alpha sa kapitulo onse ug si Abraham mao ang omega sa kapitulo baynte-dos. Ang omega kanunayng labaw, sa labing menos baynte-dos ka pilo sumala sa Hebreohanon nga alpabeto, ug ang gahom nga napadayag sa paglibog sa mga pinulongan ug sa pagpatibulaag sa mga nasod ngadto sa halayo, hilabihan pang nalabaw sa gahom sa krus. Ang tore ni Nimrod nagrepresentar sa Twin Towers sa 9/11 ug ang paghalad kang Isaac nagrepresentar sa balaod sa Domingo.

Ang linya sa tugon uban sa piniling katawohan nagsugod sa simbolo sa numero onse ug matapos sa simbolo sa baynte dos. Ang linya matapos sa panapos sa panahon sa pagsulay sa alpha nga kasaysayan ni Nimrod ug usab sa omega nga kasaysayan ni Abraham. Ang mismong kasaysayan ni Nimrod ug ni Abraham gipadayag sa unang libro sa Biblia, ug kini gibutang sulod sa konteksto sa pagpunit sa mga tipik gikan sa labing bag-o nga kalaglagan sa lunop ni Noe. Sa unang libro sa Biblia ang ilustrasyon sa duha ka mga tugon naghatag ug duha ka mga saksi nga nagapadayag sa panapos sa panahon sa pagsulay diha sa linya gikan sa kapitulo onse hangtod sa baynte dos.

Ang dili matarong, pasagdi nga magpadayon sa pagkadili matarong; ug ang mahugaw, pasagdi nga magpadayon sa pagkahugaw; ug ang matarong, pasagdi nga magpadayon sa pagkamatarong; ug ang balaan, pasagdi nga magpadayon sa pagkabalaan. Pinadayag 22:11.

Si Nimrod dili-matarong ug mahugaw gihapon, ug si Abraham matarong ug balaan gihapon, sumala sa pag-ila kanila diha sa alpha sa Genesis 11–22, ug ingon man usab diha sa omega sa

Pinadayag 22:11. Sa dili pa matapos ang panahon sa pagsulay, usa ka pahayag diha sa bersikulo 10 ginahimo aron dili timrihan ang mga pulong sa tagna niini nga basahon. Sa dili pa matapos ang panahon sa pagsulay, sa sunod gayod nga bersikulo, adunay usa ka tagna diha sa Pinadayag nga kinahanglan nga hubaran gikan sa pagkatimri. Duha ka bersikulo human sa bersikulo onse, si Cristo naghatag sa yawi aron hubaran kana nga tagna gikan sa pagkatimri.

Ug siya miingon kanako, Ayaw timailhi ang mga pulong sa tagna niining basahona; kay haduol na ang panahon. Ang dili matarong, pasagdi nga magpadayon sa pagkadili matarong gihapon; ug ang mahugaw, pasagdi nga magpadayon sa pagkahugaw gihapon; ug ang matarong, pasagdi nga magpadayon sa pagkamatarong gihapon; ug ang balaan, pasagdi nga magpadayon sa pagkabalaan gihapon. Ug, ania karon, moanhi ako sa madali; ug ang akong balos ania uban kanako, aron sa paghatag sa matag-usa sumala sa iyang buhat.

Ako mao ang Alpha ug Omega, ang sinugdanan ug ang katapusan, ang nahauna ug ang naulahi. Pinadayag 22:10–13.

Ang kapitulo baynte-dos mao ang omega nga kapitulo sa tibuok Bibliya ug ang yawi sa pag-abli sa gitagna sa Pinadayag nga natimrihan; kini mao ang prinsipyo nga giila ni Cristo labaw sa tanan sa unang kapitulo sa Pinadayag. Ang kapitulo uno mao ang unang letra sa Hebreohanon nga alpabeto, ug ang kapitulo baynte-dos mao ang katapusan. Sa mga bersikulo nuebe hangtod onse sa kapitulo uno, gipaila ni Juan ang iyang kaugalingon, ug giila si Cristo ingon nga Alpha ug Omega.

Ako ako si Juan, nga inyong igsoon usab ug kauban sa kasakit, ug sa gingharian ug pagpailub ni Jesu-Cristo, didto sa pulo nga ginganlan ug Patmos tungod sa pulong sa Dios ug tungod sa pagpamatuod ni Jesu-Cristo. Diha ako sa Espiritu sa adlaw sa Ginoo, ug nadungog ko sa akong luyo ang usa ka dakong tingog, ingon sa usa ka trumpeta, nga nagaingon, Ako mao ang Alpha ug Omega, ang nahauna ug ang naulahi; ug, Ang imong makita, isulat sa usa ka basahon, ug ipadala kini ngadto sa pito ka mga iglesia nga anaa sa Asia; ngadto sa Efeso, ug ngadto sa Esmirna, ug ngadto sa Pergamo, ug ngadto sa Tiatira, ug ngadto sa Sardis, ug ngadto sa Filadelfia, ug ngadto sa Laodicea. Pinadayag 1:9-11.

Sa bersikulo onse, si Juan atua sa Patmos, apan milingi siya sa bersikulo dose, ug sukad didto padayon, atua na siya sa langitnong santuwaryo. Busa, sa mga bersikulo 9/11, atong makita ang pagpamatuod ni Juan, nga nag-ila kang Jesus ingon nga Alpha ug Omega, usa ka butang nga si Jesus mismo nag-ila na mahitungod sa Iyang kaugalingon diha sa bersikulo 8:

Ako mao ang Alpha ug ang Omega, ang sinugdan ug ang katapusan, nagaingon ang Ginoo, ang anaa karon, ug ang kaniadto, ug ang umalabot, ang Makagagahum sa tanan. Pinadayag 1:8.

Sa bersikulo otso, gisulat ni Juan ang iyang nadungog nga gipamulong ni Cristo mahitungod sa Iyang kaugalingon. Sa mga bersikulo nuwebe hangtod onse, si Juan mao ang nagsulti mahitungod sa iyang kaugalingon. Kana nagrepresentar ug duha ka mga saksi sa unang onse ka mga bersikulo nga nag-ila kang Cristo ingon nga Alpha ug Omega. Ang mga bersikulo nuwebe hangtod onse nagrepresentar sa kaugalingon nilang yunit sa hunahuna. Bisan pa nga nalambigit sa tibook nga kapitulo, niining mga bersikuloha si Juan nagsulti mahitungod sa iyang kaugalingon, samtang sa mga bersikulo upat hangtod otso, si Juan nagsulti alang sa pagka-Dios ngadto sa Iyang mga iglesia.

Ang bersikulo upat nagsugod ug usa ka yunit sa hunahuna nga natapos sa bersikulo otso. Kini mailhan pinaagi sa pangunang mga kinaiya ni Cristo nga mao ang kaniadto, ug karon, ug umaabot pa, nga giila sa bersikulo upat ug dayon pag-usab sa bersikulo otso.

Si Juan, ngadto sa pito ka mga iglesia nga anaa sa Asia: Ang grasya maanaa kaninyo, ug ang kalinaw, gikan kaniya nga mao, ug kaniadto pa, ug moanhi pa; ug gikan sa pito ka mga Espiritu nga anaa sa atubangan sa iyang trono; Ug gikan kang Jesu-Cristo, nga mao ang matinumanong saksi, ug ang panganay gikan sa mga patay, ug ang Magbubuot sa mga hari sa yuta. Alang kaniya nga nahigugma kanato, ug naghugas kanato gikan sa atong mga sala pinaagi sa iyang kaugalingong dugo, Ug naghimo kanato nga mga hari ug mga saserdote ngadto sa Dios ug sa iyang Amahan; kaniya ang himaya ug ang kagahuman sa walay katapusan. Amen. Ania karon, siya nagaanhi uban sa mga panganod; ug ang tagsatagsa ka mata makakita kaniya, ug sila usab nga midughang kaniya: ug ang tanang kabanayan sa yuta managminatay tungod kaniya. Mao man, Amen.

Ako mao ang Alpha ug ang Omega, ang sinugdan ug ang katapusan, nagaingon ang Ginoo, ang mao karon, ug ang kaniadto, ug ang umaabut, ang Makagagahum sa tanan. Pinadayag 1:4-8.

Ang unang tulo ka bersikulo sa kapitulo uno nagapresentar sang kapahayagan ni Jesu-Cristo, nga ginabuksan subong antes magsira ang panahon sang pagtilaw, kay ang bersikulo tres nagasiling, “ang tion malapit na.” “Ang tion malapit na” amo gid ang pareho nga pahayag sang bersikulo napulo, sang kapitulo beinte-dos, nga nagasiling, “indi pagtakpi ang mga pulong sang tagna sang sini nga libro kay ang tion malapit na.” Ang tagna nga ginabuksan amo ang Kapahayagan ni Jesu-Cristo.

Ang bersikulo kwatro nagsugod sa pag-abli sa silyo, ug ang bersikulo kwatro nagsugod sa pagpamatuod ni Juan nga, “Ako si Juan,” ug dayon sa bersikulo otso mao si Cristo ang nagpaila sa Iyang kaugalingon. Usa ka tawhanong saksi sa nahaunang lima ka mga bersikulo ug usa ka diosnong saksi sa katapusan. Ang bersikulo kwatro nag-ila sa Langitnong Amahan ingon nga mao ang “anaa, ug kaniadto, ug umalabut pa.” Ang bersikulo otso nag-ila kang Cristo ingon nga mao ang “anaa, ug kaniadto, ug umalabut pa.”

Ang yawi sa pag-abli sa Pinadayag ni Jesu-Cristo mao ang prinsipyo sa alpha ug omega. Ingon nga ang nahauna ug ang naulahi, si Cristo anaa usab sa karon, bisan pa nga Siya didto sa nangagi ug atua sa umalabot. Ang kamatuoran nga si Jesus ug ang Amahan silang duha mao ang Dios nga kaniadto, ug karon, ug moanhi pa, maoy laing pagpakita kang Cristo isip Alpha ug Omega. Siya mao ang Alpha ug Omega, ang Nahauna ug ang Naulahi, ang Sinugdanan ug ang Katapusan, ug Siya atua sa sinugdanan ug atua usab sa katapusan. Ang mga “yawí” sa gingharian, nga gihatag ngadto sa iglesia sa Caesarea Philippi, mao usab ang “yawí” nga gibutang sa abaga ni Eliakim diha sa Isaias 22:22. Ang alpha sa basahon sa Pinadayag mao ang kapitulo uno ug ang omega mao ang kapitulo baynte-dos, busa atong makita ang tibook nga Hebreohanon nga alpabeto diha sa mga kapitulo sa Pinadayag. Ang kapitulo trese nagrepresentar sa pagrebelde sa Estados Unidos ug pagkahuman niana sa kalibutan. Ang kapitulo uno nagpresentar kang Cristo isip Alpha ug Omega ug ang kapitulo baynte-dos nagpaila sa maong kamatuoran, apan kalabot sa pag-abli nga gihisgotan sa kapitulo uno. Ang mga kapitulo uno, trese, ug baynte-dos nagrepresentar sa tulo ka

Hebreohanon nga mga letra nga sa tingub nag-umol sa pulong nga “kamatuoran.”

Sa kapitulo baynte-tres sa Mateo, gipahayag ni Jesus ang walo ka mga kasubo batok sa mga Pariseo ug mga Saduceo. Sa katapusang bersikulo sa kapitulo baynte-dos, ang pakig-atubang ni Cristo sa mga mapanghimakakong Judio natapos pinaagi sa talinghaga ni David, usa ka talinghaga nga masulbad lamang kon imong masabtan ang prinsipyo sa alpha ug omega.

Samtang nanagtigum ang mga Pariseo, gipangutana sila ni Jesus, nga nagaingon: Unsay inyong hunahuna mahitungod kang Cristo? Kinsang anak ba siya?

Miingon sila kaniya, Ang Anak ni David.

Miingon siya kanila, Nan unsa man nga si David pinaagi sa Espiritu nagtawag kaniya nga Ginoo, nga nagaingon: Miingon ang Ginoo sa akong Ginoo, Lumingkod ka sa akong tuong kamot, hangtod nga himoon ko ang imong mga kaaway nga tumbanan sa imong mga tiil? Busa kon si David nagtawag kaniya nga Ginoo, unsaon man nga siya iyang anak?

Ug walay bisan kinsa nga nakatubag kaniya ug usa ka pulong; ni sukad niadtong adlaw may bisan kinsa nga nangahas pa sa pagpangutana kaniya ug dugang nga mga pangutana. Mateo 22:41–46.

Ang konklusyon sa kapitulo beinte-dos nagpaila sa usa ka ilhanan sa dalan sa kasaysayan sa pakigsaad. Si Jeremias usab naghisgot niining linya sa kamatuoran:

Ang pulong nga miabut kang Jeremias gikan sa Ginoo, nga nagaingon: Tindog sa ganghaan sa balay sa Ginoo, ug didto imantala kining pulonga, ug ingna: Pamati sa pulong sa Ginoo, kamong tanan sa Juda nga mosulod niining mga ganghaana aron sa pagsimba sa Ginoo. Mao kini ang giingon sa Ginoo sa mga panon, ang Dios sa Israel: Usba ang inyong mga dalan ug ang inyong mga binuhatan, ug pabalayon ko kamo niining dapita. Ayaw kamo pagsalig sa malimbongong mga pulong, nga nagaingon: Ang templo sa Ginoo, Ang templo sa Ginoo, Ang templo sa Ginoo, mao kini.

Kay kon kon usbon ninyo sa hingpit ang inyong mga dalan ug ang inyong mga buhat; kon kon sa hingpit magpatuman kamo sa paghukom tali sa usa ka tawo ug sa iyang silingan; Kon dili ninyo lupigon ang dumuloong, ang ilo, ug ang balo nga babaye, ug dili kamo magpaagay ug inosenteng dugo niining dapita, ni magsunod kamo sa laing mga dios alang sa inyong kaugalingong kadaut: Nan pahunayon ko kamo sa pagpuyo niining dapita, sa yuta nga gihatag ko sa inyong mga amahan, hangtod sa kahangtoran. Ania karon, nagsalig kamo sa malimbongong mga pulong, nga walay kapuslanan. Mangawat ba kamo, magpatay, ug manapaw, ug manumpa sa bakak, ug magsunog ug incienso kang Baal, ug mosunod sa laing mga dios nga wala ninyo hiilhi; Ug unya moanhi ug motindog sa akong atubangan dinhi niining balaya, nga ginganlan sa akong ngalan, ug moingon, Giluwas kami aron sa pagbuhat niining tanan nga mga dulumtanan?

Kining baláya, nga gitawag pinaagi sa akong ngalan, nahimo ba nga usa ka langub sa mga tulisan diha sa inyong mga mata? Tan-awa, bisan ako nakakita niini, nagaingon ang Ginoo. Apan pangadto kamo karon sa akong dapit nga didto sa Shiloh, diin gibutang ko ang akong

ngalan sa sinugdan, ug tan-awa kon unsa ang akong gibuhath niini tungod sa pagkadaotan sa akong katawohan nga Israel.

Ug karon, tungod kay gibuhath ninyo kining tanan nga mga buhat, nagaingon ang Ginoo, ug misulti ako kaninyo, nga mibangon pagsayo ug nagsulti, apan wala kamo mamati; ug gitawag ko kamo, apan wala kamo motubag; Busa pagabuhaton ko niining balaya, nga ginatawag pinaagi sa akong ngalan, nga inyong gisaligan, ug niadtong dapita nga akong gihatag kaninyo ug sa inyong mga amahan, sumala sa gibuhath ko sa Shilo. Ug isalikway ko kamo gikan sa akong atubangan, maingon nga gisalibay ko ang tanan ninyong mga igsoon, bisan ang bug-os nga kaliwatan ni Ephraim. Busa ayaw pag-ampo alang niining katawhan, ni pagbayaw ug singgit ni pag-ampo alang kanila, ni pagpakilooy kanako: kay dili ko ikaw pamatian. Jeremias 7:1–16.

Si Jeremias gisugoan nga dili mag-ampo alang sa karaang Israel, kay nakaabot na sila sa usa ka kahintang nga wala nay balikan, maingon man ang mga mapinulunganong Judio sa kataposan sa kapitulo baynte-dos. Sa dihang si Moises, (usa ka tawo sa pakigsaad) giatubang sa hukom sa Dios nga laglagon ang pinili nga katawhan sa pakigsaad, si Moises nangamuyo nga nagpataliwala. Sa kapitulo syete, si Jeremias gisugoan nga dili mag-ampo alang sa mao rang katawhan sa pakigsaad. Ang propetikong kasaysayan sa Shilo giila ingon nga linya ibabaw sa linya nga pamatuod nga gisalikway sa Dios ang usa ka pinili nga katawhan sa pakigsaad sa dihang ang ilang sala makaabot sa usa ka kahintang nga dili na matubos, ingon sa gipahayag sa usa ka bersikulo.

Si Efraim nahipon na ngadto sa mga diosdios; pasagdi siya. Oseas 4:17.

Sa kasaysayan sa tugon, ang punto diin gitapos sa Dios ang Iyang relasyon sa tugon maoy usa ka piho nga ilhanan sa dalan. Ang pagsalikway sa taho ni Josue ug Caleb, nga nagtimaan sa ikanapulo nga pagsulay, usa pa ka pananglitan. Si Jeremias gisugo usab pipila ka kapitulo sa ulahi nga dili na mag-ampo alang niining katawhan.

Busa ayaw pag-ampo alang niining katawhan, ni pagpatugbaw ug pagtu-aw o pag-ampo alang kanila; kay dili ko mamati kanila sa panahon nga sila motuaw kanako tungod sa ilang kalisdanan. Jeremias 11:14.

Sa kapitulo pito, ang pagsuka sa mga taga-Laodicea sa balaod sa Dominggo, ingon sa girepresentahan sa simbolismo sa Shiloah, nagaila kung unsa ang Iyang “pagabuhaton” sa haduol nga umaabot.

Busa ingon niini ang akong pagabuhaton niining balaya nga ginganlan sa akong ngalan, nga inyong gisaligan, ug niadtong dapita nga akong gihatag kaninyo ug sa inyong mga amahan, sumala sa akong gibuhath sa Shilo. Ug isalikway ko kamo gikan sa akong atubangan, maingon nga gisalikway ko ang tanan ninyong mga igsoon, bisan ang tibuok kaliwatan ni Ephraim. Busa ayaw pag-ampo alang niining katawohan, ni pagpatugbaw ug singgit ni pag-ampo alang kanila, ni paghimo ug pangamuyo kanako; kay dili ko ikaw pamatian. Jeremias 7:14–16.

Sa kapitulo onse, ang sugo nga dili mag-ampo mahitungod sa kahadlok nga modangat sa mga Laodiceanhon sa dihang ilang makita ang ilang kaugalingon diha sa panahon sa kasamok nga

mosunod sa balaod sa Domingo. Ang kahadlok nga ilang masinati gipahimutang sulod sa kasaysayan sa ilang pagsalikway sa tugon.

Pamati ninyo ang mga pulong niining tugon, ug isulti kini ngadto sa mga tawo sa Juda, ug sa mga pumoluyo sa Jerusalem; Ug umingon ikaw kanila,

Mao kini ang giingon sa Ginoong Dios sa Israel;

Tinunglo ang tawo nga wala motuman sa mga pulong niini nga tugon, nga akong gisugo sa inyong mga amahan sa adlaw nga gikuha ko sila gikan sa yuta sa Egipto, gikan sa hudno nga puthaw, nga nagaingon: Tumanon ninyo ang akong tingog, ug buhaton ninyo kini, sumala sa tanan nga akong gisugo kaninyo; ug kamo mamahimo nga akong katawohan, ug ako mamahimo nga inyong Dios; aron matuman ko ang panumpa nga akong gipanumpa sa inyong mga amahan, sa paghatag kanila ug yuta nga nagaagas sa gatas ug dugos, ingon niini niining adlaw.

Unya mitubag ako ug miingon, Hinaut nga mahitabo kini, O Ginoo. Unya ang Ginoo miingon kanako,

Ipahibalo kining tanan nga mga pulong sa mga siyudad sa Juda, ug sa mga kadalanan sa Jerusalem, nga magaingon: Pamatia ninyo ang mga pulong niining tugon, ug buhata ninyo kini. Kay sa mainiton gayud Ako nga nagpahimangno sa inyong mga amahan sa adlaw nga gikuha Ko sila gikan sa yuta sa Egipto, bisan hangtod niining adlaw, nga sayo pa nagapahimangno na Ako, nga nagaingon: Tumana ang Akong tingog. Apan sila wala motuman, ni magpakiling sa ilang dalunggan, kondili ang matag-usa naglakaw sumala sa paghanduraw sa iyang dautang kasingkasing; busa ipahamtang Ko kanila ang tanang mga pulong niining tugon, nga gisugo Ko kanila nga ilang buhaton; apan wala nila kini buhata.

Ug ang Ginoo miingon kanako, Usa ka panagkunsabo hikaplagaan sa taliwala sa mga tawo sa Juda, ug sa taliwala sa mga molupyo sa Jerusalem. Mibalik sila ngadto sa mga kasal-anan sa ilang mga amahan sa kaniadto, nga midumili sa pagpatalinghog sa akong mga pulong; ug misunod sila sa ubang mga dios aron mag-alagad kanila: ang balay sa Israel ug ang balay sa Juda nakalapas sa akong tugon nga akong gihimo uban sa ilang mga amahan.

Busa mao kini ang giingon sa Ginoo: Tan-awa, dad-an ko sila ug kadautan nga dili nila malikayan; ug bisan pa man modangop sila kanako sa pagtuaw, dili ko sila pamatian. Unya ang mga ciudad sa Juda ug ang mga pumoluyo sa Jerusalem moadto ug motuaw sa mga dios nga ilang gihalad-an ug incienso; apan dili gayud sila maluwas niadtong mga dios sa panahon sa ilang kalisdanan. Kay sumala sa gidaghanon sa imong mga ciudad mao man ang imong mga dios, O Juda; ug sumala sa gidaghanon sa mga dalan sa Jerusalem nanagtukod kamo ug mga halaran alang nianang makauulaw nga butang, mga halaran sa pagsunog ug incienso alang kang Baal.

Busa ayaw pag-ampo alang niining katawhan, ni pagpataas ug singgit o pag-ampo alang kanila; kay dili ko sila pamatian sa panahon nga motawag sila kanako tungod sa ilang kalisdanan. Jeremias 11:1–14.

Ang pagkabanhaw sa mga kandidato, aron maapil taliwala sa usa ka gatos ug kap-atan ug upat ka libo, gipaila sa Pinadayag 11:11; ug ang ilang katapusang pagkatigom gipaila sa Isaias 11:11; ug ang panggawas nga linya sa dragon, sa mananap ug sa mini nga manalagna gipaila sa Daniel 11:11; ang paghukom sa balaod sa Domingo batok sa mga bunglayon gipaila sa Ezekiel 11:11 ug ang silot ug kahadlok nga moabot sa mga buang nga ulay gipaila sa Jeremias 11:11.

Ang sugo nga dili mag-ampo alang niining katawhan mao ang ilhanang-punto diha sa kataposang mga bersikulo sa Mateo kapitulo baynte dos, ug ang kapitulo baynte tres nag-ila sa walo ka mga kaalaotan ibabaw sa Adventismo. Ang kapitulo baynte tres mao man ang Oktubre 22, 1844, o ang balaod sa Domingo. Kining duruha ka mga ilhanang-punto maoy katumanan sa kaminyoon, ug ang kaminyoon anaa tali sa usa ka pangasaw-onon ug usa ka bana, nga nagkahiusa ingon nga usa ka unod. Ang pagkatuman sa kaminyoon nagrepresentar sa pagpasig-uli, o “pagkahimong-usa.” Ang tawo gibuhad diha sa dagway sa Dios, ug gibuhad Niya ang lalake ug babaye. Ang ilang kaliwatan ginarepresentahan sa baynte tres ka mga kromosoma gikan sa lalake ug baynte tres gikan sa babaye. Sa tingub, ang ilang kap-atan ug unom ka mga kromosoma maoy naglangkob sa templo. Ang matag tagsatagsa ka templo, kay wala ba kamo mahibalo nga kamo mao ang templo sa Ginoo?

Ang pagtuman sa kaminyoon, sa dihang ang duruha mahimong usa, mao ang paghiusa sa duruha ka mga templo nga may kawhaan ug tulo, aron maporma ang usa ka templo nga may kap-atan ug unom. Si Cristo mao ang nagatukod sa templo, ug Iyang gitukod ang Iyang iglesia ingon nga babayeng templo nga pagadugtongon sa Iyang lalaking templo. Ang pagkadugtong mahitabo sa dihang ang tawhanong templo mahiusa sa Balaan sa Labing Balaang Dapit sa templo sa Dios. Ang “kawhaan ug tulo” usa ka simbolo sa pagtimri sa usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo, ug kana nga buluhaton nagsugod sa katapusan sa tagna sa dos mil tresyentos ka tuig. Ang Mateo beinte-tres mao ang pagmantala batok sa Laodicean nga mga Seventh-day Adventists, nga peke sa usa ka gatus ug kap-atan ug upat ka libo.

Ang usa ka gatos ug kap-atan ug upat ka libo mao ang ikawalo nga gikan sa pito, ug sila mao kadtong mga banhawon sa ikawalong adlaw, ug sila mao ang walong kalag didto sa arka ni Noe, sila mao ang walong kaliwat ni Set, ug ang timailhan sa ilang mga agtang gitipohan pinaagi sa sirkunsisyon, nga gihimo sa ikawalong adlaw. Sila mao ang mga saserdoteng dinihogan alang sa pag-alagad sa ikawalong adlaw, ug ang pagpahibalo sa walong kaalautan batok sa Adventismo diha sa kapitulo baynte-tres, maoy usa ka pagpahibalo batok sa peke nga ikawalo.

Ang pagpahibalo sa kaalaut ibabaw sa mga buang nga ulay giunhan sa pagtimri sa katawohan sa Dios diha sa katapusang bersikulo sa kapitulo baynte-dos. Ang kapitulo baynte-dos nagkatakdo sa kapitulo baynte-dos sa Genesis, kay ang nahaunang basahon sa Daang Tugon nagapatin-aw sa unang basahon sa Bag-ong Tugon. Diha sa kinataliwad-an sa propetikong linya sa Mateo onse hangtod sa kapitulo baynte-dos nga nagrepresentar sa napulog-duha ka mga kapitulo, ug ang ikaunom niadtong napulog-duha ka mga kapitulo mao ang kapitulo sa is, diin ang ngalan ni Simon Barjona giusab ngadto kang Pedro.

Ug ako usab magaingon kanimo, Nga ikaw mao si Pedro, ug sa ibabaw niining batoa pagatukoron ko ang akong iglesia; ug ang mga ganghaan sa hades dili makadaug batok kaniya.

Mateo 16:18.

Adunay 459 ka mga bersikulo sa Mateo onse hangtod beinte-dos. Ang tunga-tungang bersikulo mao ang bersikulo disisiyete sa kapitulo disisais, apan kana nga bersikulo dili mahimong bulagon gikan sa mga bersikulo disiocho ug disinuebe, kay usa ra sila ka pahayag.

Ug si Jesus mitubag ug miingon kaniya, Bulahan ikaw, Simon Barjona; kay dili unod ug dugo ang nagpahayag niini kanimo, kondili ang akong Amahan nga anaa sa langit. Ug ako usab magaingon kanimo, Nga ikaw si Pedro, ug sa ibabaw niining batoa akong pagatukoron ang akong iglesia; ug ang mga ganghaan sa impiyerno dili makabuntog batok niini. Ug igahatag ko kanimo ang mga yawi sa gingharian sa langit; ug bisan unsa ang imong pagagapuson dinhi sa yuta pagagapuson didto sa langit; ug bisan unsa ang imong pagabuhi-an dinhi sa yuta pagabuhi-an didto sa langit. Mateo 16:17–19.

Ang pinakasentro sa mga kapitulo onse hangtod baynte-dos mao ang sukaranang pahayag sa tugon alang sa Kristiyanismo. Niining pahayag, ang ngalan ni Simon giilisan ngadto kang Pedro, nga; sa dihang iaplikar mo ang numerikal nga puwesto nga giokupar sa matag letra sa pinulongang Iningles; sama sa “a” mao ang usa, ug ang “z” mao ang baynte-sais—makaplagaan mo nga ang “p” mao ang 16, ang “e” mao ang 5, ug ang “t” mao ang 20, ug ang laing “e” mao ang 5 ug ang “r” mao ang 18. Sa dihang imong i-multiply ang $16 \times 5 \times 20 \times 5 \times 18$, ang resulta niini mao ang 144,000, ug ang reperensiya sa pag-ilis sa ngalan ni Pedro, usa ka simbolo sa relasyon sa tugon, makita sa kapitulo 16 bersikulo 18, ug ang unang letra sa Pedro mao ang numero 16 ug ang kataposang letra mao ang numero 18. Kining tanan anaa sa sentro sa napulog-duha ka mga kapitulo nga nagsugod sa simbolo sa onse ug natapos sa simbolo sa baynte-dos.

Kana nga linya makita usab sa Genesis kapitulo onse hangtod baynte-dos, ug niana nga linya adunay 305 ka mga bersikulo, nga nagtimaan sa kapitulo disi-siyete ug bersikulo onse ingon nga sentro nianang linyaha. Kana nga linya sa napulog-duha ka mga kapitulo sa nahaunang basahon sa Daang Tugon nagtimaan sa tugon uban kang Abraham, ug nagrepresentar sa alpha nga linya nga nagtagbo sa omega nga linya, diha sa mao rang mga kapitulo sa nahaunang basahon sa Bag-ong Tugon. Ang sentro sa linya sa omega diha sa Mateo mao ang kinatas-ang punto sa pakigsaad nga relasyon sa usa ka gatus kap-atan ug upat ka libo, nga mao ang ilhanan sa tugon nga gipataas sa balaod sa Domingo. Ang sentrong bersikulo sa linya sa Genesis nagtimaan dili lamang sa sentrong bersikulo, kondili usab sa ikaduhang lakang o tunga-tungang lakang sa tulo-ka-bahin nga tugon uban kang Abraham, ug ingon usab ka mahinungdanon, sa ilhanan sa tugon.

Ug kamo pagatuli-an ang unod sa inyong mga yamis; ug kini mahimong usa ka timailhan sa tugon tali kanako ug kaninyo. Genesis 17:11.

Padayonon nato kining mga butanga sa sunod nga artikulo.

“Unya, samtang iyang gisilhig ang abog ug ang mga basura, ang mga peke nga mutya ug ang peke nga mga sensilyo mituybo ug nanggula sa bintana sama sa usa ka panganod, ug gidala sila sa hangin. Diha sa kasamok gipiyong ko ang akong mga mata sa makadiyot; sa akong pag-abli kanila, ang tanang basura nangahanaw na. Ang bililhong mga mutya, ang mga diamante, ang bulawan ug mga sensilyong salapi, nangatag sa dakong kadagaya sa tibuok

lawak.

“Unya iyang gibutang sa ibabaw sa lamesa ang usa ka kabaong, nga labi pang dako ug mas matahum kay sa nahauna, ug ghipos niya ang mga hiyas, ang mga diamante, ang mga sensilyo, pinaagi sa tagsa ka hakop, ug gitambog kini ngadto sa kabaong, hangtod nga walay bisan usa nga nahabilin, bisan pa nga ang uban sa mga diamante dili mas dako pa kay sa tumoy sa usa ka aspili.”

“Unya gitawag niya ako aron ‘umari ug tan-awa.’”

“Mitutok ako sa kaban, apan ang akong mga mata nasilaw sa nakita ko. Misanag sila ug napulo ka pilo sa ilang kanhing himaya. Naghunahuna ako nga daw gihaklapan sila sa balas pinaagi sa mga tiil niadtong mga daotan nga tawo nga nagkatag ug nagtamak kanila sa abog. Gihan-ay sila sa matahom nga kahapsay sulod sa kaban, ang matag-usa diha sa iyang dapit, nga walay makita nga mga timailhan sa kahago sa tawo nga naghulog kanila didto. Misinggit ako sa dakong kalipay, ug kadtong singgit maoy nakapukaw kanako.” Early Writings, 83.

“Gipalayo ninyo pag-ayo ang pag-abot sa Ginoo. Nakita ko nga ang ulahing ulan moabot [sa kalit sama sa] singgit sa tungang gabii, ug uban sa napulo ka pilo nga gahum.” Spalding and Magan, 5.

Ug sa tanang mga butang sa kaalam ug pagsabot nga gipangutana sa hari kanila, iyang nakita sila nga napulo ka pilo nga labaw pa kay sa tanang mga salamangkero ug mga astrologo nga diha sa tibuok niyang gingharian. Daniel 1:20.